

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
59

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-2584

**ANALIZY
RYNKOWE**

Redakcja naukowa
Bożena Nosecka

GRUDZIEŃ 2021

KOMITET REDAKCYJNY:

Marian Podstawka
Stanisław Kowalczyk
Aldona Skarżyńska
Iwona Szczepaniak
Piotr Szajner

RECENZENT:

Łukasz Ambroziak

REDAKCJA NAUKOWA RYNKU OWOCÓW I WARZYW:

Bożena Nosecka

Oceny i komentarze prezentowane w Analizach Rynkowych są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów.
Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji,
które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w publikacji prosimy o podanie źródła.

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Gospodarstw Rolnych i Ogrodniczych IERiGŻ-PIB
Kierownik Zakładu – Aldona Skarżyńska

WYDAWCA: Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowy Instytut Badawczy,
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
Ark. wyd. 5,18

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Owoce	6
1. Rynek w UE	6
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>mgr inż. Łukasz Zaremba, IERiGŻ-PIB</i>	
2. Rynek w Polsce	7
2.1. Produkcja	7
<i>dr inż. Paweł Kraciński, IERiGŻ-PIB</i>	
2.2. Przetwórstwo	10
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>dr hab. Iwona Szczepaniak, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
2.3. Handel zagraniczny	15
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>mgr Anna Bugała, IERiGŻ-PIB</i>	
2.4. Ceny detaliczne i spożycie	22
<i>dr hab. Mariola Kwasek, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
II. Warzywa	25
1. Rynek w UE	25
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>mgr inż. Łukasz Zaremba, IERiGŻ-PIB</i>	
2. Rynek w Polsce	27
2.1. Produkcja	27
<i>mgr inż. Tomasz Smoleński, IERiGŻ-PIB</i>	
2.2. Przetwórstwo	29
<i>dr hab. Bożena Nosecka, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
2.3. Handel zagraniczny	31
<i>mgr Anna Bugała, IERiGŻ-PIB</i>	
2.4. Ceny detaliczne i spożycie	36
<i>dr hab. Mariola Kwasek, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
Aneks	40

W 2021 r., według danych GUS, zbiory owoców w Polsce zwiększyły się w porównaniu z rokiem poprzednim o 11,9%, do 5,0 mln ton. Wzrosła produkcja niemal wszystkich gatunków, a najbardziej jabłek, gruszek, wiśni i czereśni. Zbiory warzyw gruntowych obniżyły się z ok. 3,9 do 3,8 mln ton, a warzyw uprawianych pod osłonami zwiększyły się z 1,0 do 1,2 mln ton. Szacuje się, że zbiory owoców w UE-27 wyniosły 38,5 mln ton, wobec 37,9 mln ton w 2020 r., produkcja warzyw zwiększyła się z 61,9 do 62,5 mln ton.

W wyniku wzrostu zbiorów produkcja przetworów owocowych w Polsce w sezonie 2021/22 zwiększy się w porównaniu z sezonem poprzednim o ok. 13% do 1,09 mln ton. Decydujący będzie wzrost o ok. 45% do 320 tys. ton produkcji zagęszczonego soku jabłkowego (wytwarzanego z surowca krajowego i mieszanego z koncentratem soku importowanego). Produkcja soków zagęszczonych wytwarzanych z owoców jagodowych i wiśni wzrośnie z 35 do 40 tys. ton. Zwiększy się produkcja mrożonych owoców (z 390 do 400 tys. ton), a także przecierów, dżemów, suszy, owoców pasteryzowanych, oraz przetworów z orzechów (głównie arachidowych). Produkcja przetworów warzywnych zmniejszy się z 1,28 do 1,23 tys. ton, w tym warzyw mrożonych z 615 do 570 tys. ton. Łączna produkcja soków pitnych, nektarów oraz napojów owocowych i owocowo-warzywnych wzrośnie z 2,16 do 2,26 tys. ton. Decydujące będzie zwiększenie produkcji nieskondensowanego soku jabłkowego, będącego głównie przedmiotem eksportu.

Przewiduje się, że w sezonie 2021/22 łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wyniosą 2,3 mld euro, wobec 2,0 mld euro w sezonie poprzednim. Większa będzie wartość eksportu niemal wszystkich produktów, a najbardziej (o ok. 24%) do 385 mln euro zwiększą się wpływy z zagranicznej sprzedaży zagęszczonego soku jabłkowego. Wartość eksportu owoców mrożonych, będących obok soków

owocowych, podstawą polskiego eksportu produktów sadownictwa i ich przetworów wzrośnie o ok. 17% do 583 mln euro. Wpływy z eksportu warzyw i ich przetworów zwiększą się z 919,4 do 938 mln euro. Decydujący będzie wzrost cen produktów tej grupy towarowej, bowiem obniży się wolumen zagranicznej sprzedaży większości artykułów. Wpływy z eksportu pieczarek i ich przetworów zwiększą się mogą o ok. 5% do rekordowego poziomu 530 mln euro. Łączna wartość eksportu owoców, warzyw i ich przetworów (razem z pieczarkami i ich przetworami) wzrośnie z 3,47 do 3,76 mld euro.

W sezonie 2021/22 wartość importu owoców i ich przetworów wyniesie 2,75 mld euro, wobec 2,65 mld euro w sezonie poprzednim. Niewielkiemu wzrostowi wolumenu przywozu większości produktów towarzyszyć będzie wzrost cen importowych, spowodowany w dużym stopniu zwiększeniem kosztów produkcji i importu, w następstwie COVID-19. Udział owoców południowych i ich przetworów w łącznej wartości przywozu owoców i ich przetworów wyniesie, tak jak w sezonie poprzednim, ok. 85%. Wartość importu warzyw i ich przetworów zwiększy się o ok. 8% do 405 mln euro. Wzrośnie wolumen oraz ceny niemal wszystkich importowanych produktów. Łączna wartość przywozu owoców, warzyw i ich przetworów zwiększy się z 3,84 do 4,61 mld euro, a ujemne saldo handlu zmniejszy się z 473,9 do 244,5 mln euro. O ostatecznym poziomie importu produktów ogrodnictwa i ich przetworów i wysokości salda handlu zagranicznego zadecyduje w bardzo dużym stopniu kurs złotego wobec euro i innych walut. Znaczące osłabienie złotego spowoduje zwiększenie cen importowanych produktów na rynku krajowym. W 2021 roku w porównaniu z rokiem poprzednim obniżyły się ceny skupu kierowanych na rynek produktów świeżych: czereśni, truskawek, a wzrosły ceny śliwek. W skupie do przetwórstwa spadły ceny wiśni, porzeczek czarnych i aronii, a wzrosły ceny: śliwek, truskawek, porzeczek czarnych, a głównie malin,

których ceny zwiększyły się aż 2,5-krotnie do rekordowego poziomu 15,2 zł/kg. Ceny owoców płacone przez zakłady przetwórcze w bardzo dużym stopniu kształtowane są poziomem ofert cenowych zagranicznych odbiorców przetworów z owoców. Rekordowo wysoki poziom cen skupu malin spowodowany był brakiem zapasów mrozonek tych owoców na rynku światowym na początku sezonu oraz spadkiem produkcji w Serbii, będącej największym w świecie producentem przetworów z malin. W sezonie 2021/22 niższe w porównaniu z sezonem poprzednim będą ceny skupu zarówno jabłek deserowych, jak i kierowanych do przetwórstwa. Mniejsze zbiory spowodowały wzrost cen skupu większości warzyw kierowanych na rynek produktów świeżych.

W sezonie 2021/22 przeciętne ceny detaliczne owoców i ich przetworów mogą być nieznacznie niższe, w porównaniu z sezonem poprzednim. Wynikało to będzie ze spadku cen detalicznych jabłek. Zwiększą się mogą ceny pozostałych owoców, w tym głównie importowanych owoców południowych oraz ceny przetworów owocowych. Wyższe będą ceny detaliczne większości warzyw i ich przetworów. Konsumpcja owoców i ich przetworów w sezonie 2021/22 może wynieść ok. 46,5 kg/osobę, wobec 46 kg/osobę w sezonie 2020/21. Konsumpcja warzyw i ich przetworów pozostanie na poziomie 56-56,5 kg/osobę. Wpływ cen na poziom konsumpcji owoców, warzyw i ich przetworów ograniczony jest właściwościami zdrowotnymi tych produktów, co jest bardzo ważne w okresie pandemii COVID-19.

W sezonie 2021/22 udział spożycia bezpośredniego w rozdysponowaniu owoców wynieść może, tak jak w sezonie poprzednim, ok. 31%. Udziału eksportu zwiększy się z 20 do 21%, a dostaw do przetwórstwa spadnie z 49 do 48%. W podaży warzyw udział dostaw do przetwórstwa pozostanie na poziomie 46%, eksportu 11%, a spożycia bezpośredniego 43%.

Wyniki produkcyjne i finansowe polskich producentów przetworów owocowych i warzywnych, a także obroty handlu zagranicznego produktami tego sektora zarówno w sezonie 2020/21, jak i w sezonie 2021/22 wskazują na dużą elastyczność podmiotów rynku w zakresie funkcjonowania w warunkach pandemii COVID-19.

Dotyczy to także producentów owoców i warzyw. Skutkiem pandemii jest jednakże wzrost cen w światowych obrotach produktami ogrodnictwa, ale też innymi produktami. W Polsce zagrożeniem dla poziomu importu i wielkości spożycia może być osłabienie złotego wobec euro i innych walut.

W sezonie 2020/21 nie notowano istotnego wpływu brexitu na poziom eksportu produktów ogrodnictwa z Polski. W sezonie 2020/21 udział Wielkiej Brytanii w polskim eksporcie owoców i ich przetworów wyniósł 7,2%, a w eksporcie warzyw i ich przetworów 12,5%, wobec odpowiednio 7,8% i 11,9% w sezonie poprzednim.

SUMMARY

In 2021, according to Statistics Poland data, fruit harvest in Poland increased, as compared to the previous year by 11.9%, to 5.0 million tonnes. Production of almost all species increased, especially apples, pears, cherries, and sour cherries. Harvest of field vegetables decreased from approximately 3.9 to approximately 3.8 million tonnes, and harvest of vegetables grown under cover increased from 1.0 to 1.2 million tonnes. It is estimated that fruit harvest in the EU-27 amounted to 38.5 million tonnes, as compared to 37.9 million tonnes in 2020, vegetable production increased from 61.9 to 62.5 million tonnes.

As a result of an increase in harvest, production of processed fruit in Poland in the 2021/22 season will increase, as compared to the previous season by approx. 13%, to 1.09 million tonnes. An increase by approx. 45% to 320 thousand tonnes of apple juice concentrate production (produced from domestic raw material and mixed with imported juice concentrate) will be the decisive factor. Production of concentrated juices made of berries and sour cherries will increase from 35 thousand to 40 thousand tonnes. Production of frozen fruit will increase (from 390 to 400 thousand tonnes), as well as purees, jams, dried fruit, pasteurized fruit, and processed nuts (mainly peanuts). Production of processed vegetable will decrease from 1.28 to 1.23 thousand tonnes, including frozen vegetables from 615 to 570 thousand tonnes. Total production of drinking juices, nectars as well as fruit and fruit and vegetable drinks will increase from

2.16 to 2.26 thousand tonnes. It will be decisive to increase the production of unconcentrated apple juice, which is mainly exported.

It is estimated that in the 2021/22 season, total receipts from the export of fruit and processed fruit will amount to EUR 2.3 billion, as compared to EUR 2.0 billion in the previous season. Value of exports of almost all products will be higher, and the greatest (by approx. 24%), up to EUR 385 million, will be the increase in inflows from foreign sales of concentrated apple juice. Value of exported frozen fruit, which, apart from fruit juices, is the basis for Polish exports of fruit-growing products and processed fruit, will increase by approx. 17% to EUR 583 million. Inflows from exported vegetables and processed vegetables will increase from EUR 919.4 to 938.0 million. An increase in the prices of products of this commodity group will be a decisive factor, as the volume of foreign sales of most of the products will decrease. Inflows from exported mushrooms and processed mushrooms may increase by approx. 5% to the record level of EUR 530 million. Total value of exports of fruit, vegetables, and processed fruit and vegetables (together with mushrooms and processed mushrooms) will increase from 3.47 to 3.76 billion euro.

In the 2021/22 season, value of imported fruit and processed fruit will amount to EUR 2.75 billion, as compared to EUR 2.65 billion in the previous season. A slight increase in the volume of imports of most products will be accom-

panied by an increase in import prices, largely due to an increase in production and import costs, due to COVID-19. The share of southern fruit and processed southern fruit in the total import value of fruit and processed fruit will amount, as in the previous season, to approx. 85%. Value of imported vegetables and processed vegetables will increase by approx. 8%, to EUR 405 million. Volume and prices of almost all imported products will increase. Total value of imported fruit, vegetables and processed imported fruit and vegetables will increase from EUR 3.84 to EUR 4.61 billion, and negative trade balance will decrease from EUR 473.9 to EUR 244.5 million. The final level of import of horticultural products and processed horticultural products and the amount of foreign trade balance will be determined to a large extent by the zloty exchange rate against the euro and other currencies. A significant weakening of the zloty will increase prices of imported products on the domestic market. In 2021, as compared to the previous year, purchase prices of fresh products intended for the market: cherries, strawberries, and plums increased. In purchase for processing, prices of sour cherries, black currants and chokeberries dropped, and prices of plums, strawberries, black currants, and mainly raspberries increased, prices of which increased 2.5 times to the record level of PLN 15.2 / kg. Fruit prices paid by processing plants are largely determined by the level of price offers of foreign recipients of processed fruit. The record high level of raspberry purchase prices was caused by no stocks of frozen raspberries on the world market at the

beginning of the season and a decline in production in Serbia, which is the world's largest producer of processed raspberries. In the 2021/22 season, purchase prices of both dessert apples and those intended for processing will be lower than in the previous season. Smaller harvests resulted in an increase in the purchase prices of most vegetables for the market of fresh products.

In the 2021/22 season, average retail prices of fruit and processed fruit may be slightly lower than in the previous season. This will be due to the decline in apple retail prices. Prices of other fruit may increase, including mainly imported southern fruit and prices of processed fruit. Retail prices of most vegetables and processed vegetables will be higher. Consumption of fruit and processed fruit in the 2021/22 season may amount to approx. 46.5 kg/person, as compared to 46 kg / person in the 2020/21 season.

Consumption of vegetables and processed vegetables may remain at the level of 56-56.5 kg / person. The impact of prices on the level of consumption of fruit, vegetables and processed fruit and vegetables is limited by the health properties of the products, which is very important during the COVID-19 pandemic.

In the 2021/22 season, the share of direct consumption in the distribution of fruit may amount, as in the previous season, to approx. 31%. The share of exports will increase from 20 to 21% and the share of supplies for processing will fall from 49 to 48%. In the supply of vegetables, the share of supplies for processing will remain at the level of 46%, exports to 11%, and direct consumption to 43%.

Production and financial results of Polish producers of processed fruit and vegetable, as well as foreign trade turn-

over in products of this sector, both in the 2020/21 season and in the 2021/22 season, indicate high flexibility of market entities in terms of functioning in the COVID-19 pandemic. This also applies to fruit and vegetable producers. The effect of the pandemic, however, is an increase in prices in the world trade in horticulture products, but also other products. In Poland, the weakening of the zloty against the euro and other currencies may pose a threat to the level of imports and the volume of consumption.

In the 2020/21 season, no significant impact of Brexit on the level of exports of horticultural products from Poland was recorded. In the 2020/21 season, the share of Great Britain in Polish exports of fruit and processed fruit amounted to 7.2%, and in the exports of vegetables and processed vegetables – 12.5%, as compared to 7.8% and 11.9%, respectively, in the previous season.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek cukru (49) • kwiecień 2022,
2. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (49) • maj 2022,
3. Rynek drobiu (61) • maj 2022,
4. Rynek mleka (62) • maj 2022,
5. Rynek zbóż (62) • czerwiec 2022,
6. Rynek rzepaku (61) • czerwiec 2022,
7. Rynek mięsa (62) • czerwiec 2022.

WARUNKI PRENUMERATY I SPRZEDAŻY

Zamówienia na prenumeratę i sprzedaż wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel. 22 50 54 685 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój nr 3.

Prenumerata roczna 1 egz. (2 numery) w 2021 r. wynosi 300 zł (w tym 8% VAT).

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

CENA 150 ZŁ

ISSN 1231-2584

Prenumerata (2 numery) w 2021 roku wynosi 300 zł (w tym 8% VAT). Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85 e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>